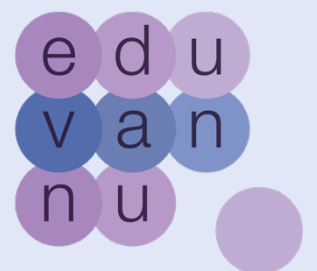

ADVIESRAPPORT

Lichtere opleidingsbeoordeling

Hbo-bacheloropleiding **HBO-Rechten**

Hogeschool van Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	ORDELEN PER STANDAARD	6
5.	EINDOORDEEL	13
BIJLAGE I	Overzicht oordelen per standaard en eindoordeel	14
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	15
BIJLAGE III	Bestudeerde documentatie	17
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	18
BIJLAGE V	Gebruikte afkortingen	19

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool van Amsterdam
Status instelling (bekostigd/rechtspersoon)	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (21 augustus 2019, geldig tot 4 november 2025)
NAAM OPLEIDING (zoals in CROHO)	HBO-Rechten
Registratienummer CROHO	39205
CROHO-onderdeel	Recht
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Graad en titel	Bachelor of Laws (LLB.)
Aantal studiepunten	240
Afstudeerrichtingen	N.v.t.
Locatie(s)	Amsterdam
Variant(en)*	Voltijd
<i>Joint degree, double degree</i>	Niet van toepassing
Onderwijstaal	Nederlands
Datum locatiebezoek	14 januari 2020

* Sinds studiejaar 2013/2014 kunnen studenten zich niet meer voor het deeltijdprogramma inschrijven.

2. SAMENVATTING

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Het oordeel van het panel luidt: “voldoet aan de standaard”.

De opleiding leidt op tot het landelijke beroepsprofiel van de hbo-jurist. Het werkveld is nauw betrokken geweest bij het opstellen van het landelijke profiel en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft zelf met het lectoraat *Legal Management* een belangrijke rol gespeeld in het onderzoek naar de arbeidsmarkt. Alle competenties dienen te worden afgerond op hbo-niveau en er is een duidelijke koppeling met de Dublin-descriptoren. Het werkveld is (evenals het HvA-lectorat *Legal Management*) ook betrokken geweest bij het samenstellen van het HvA-specifieke profiel van de hbo-jurist van de toekomst. De relatie van de opleiding met het werkveld is goed ingebed op strategisch niveau en biedt een goede voedingsbodem voor verdere doorontwikkeling van het profiel aangaande responsiviteit en aangaande het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*. De transitie van de profilering naar een meer responsieve jurist met daarnaast meer nadruk op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* (als onderdeel van de vernieuwingsagenda) is al aantoonbaar in gang gezet en wordt breed gedragen door de verschillende gremia binnen de opleiding. Op het gebied van internationalisering ziet het panel nog ruimte voor explicitering van de koppeling met de grootstedelijke context, zoals de opleiding die omringt.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Niet van toepassing in verband met de lichtere opleidingsbeoordeling. Als onderdeel van de pilot instellings-accreditatie met lichtere opleidingsbeoordeling (zie hoofdstuk 3) geeft de Hogeschool van Amsterdam aan zorg te dragen voor publieke verantwoording van standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

Niet van toepassing in verband met de lichtere opleidingsbeoordeling. Als onderdeel van de pilot instellings-accreditatie met lichtere opleidingsbeoordeling (zie hoofdstuk 3) geeft de Hogeschool van Amsterdam aan zorg te dragen voor publieke verantwoording van standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het oordeel van het panel luidt: “voldoet aan de standaard”.

De competenties die getoetst worden bij de Proeve van Bekwaamheid, in het portfolio en in het reflectieverslag zijn helder beschreven en zijn gekoppeld aan de beoogde leerresultaten. Alle competenties zijn daarmee aantoonbaar afgedekt. Er is (nog) geen expliciete koppeling gemaakt tussen de eindpresentatie en de beoogde leeruitkomsten. Het panel adviseert om dit alsnog te doen.

De eindwerken zijn van bachelorniveau. Dat geldt voor de voltijdvariant (inclusief het doorstroomprogramma naar het wetenschappelijk onderwijs) en voor de deeltijdvariant. Het panel kan zich goed vinden in de oordelen van de examinatoren en het panel acht de beoordelingen in lijn met de beoordelingscriteria. Tevens is het panel van mening dat de eindwerken beroepsrelevant zijn en dat alumni daarmee voldoende voorbereid de arbeidsmarkt betreden als startende beroepsbeoefenaar.

Een enkel eindwerk heeft een wat zwakker juridisch kader, maar daar tegenover staan veel eindwerken die juist een zeer degelijke juridische basis bevatten. Bij een enkel eindwerk is de feedback op het beoordelingsformulier wat minder positief van toon dan passend zou zijn in relatie tot het gegeven cijfer. De beoordelingsformulieren zijn soms summier ingevuld, waardoor het oordeel van de examinatoren voor het panel niet in alle gevallen even goed navolgbaar waren. De recentere beoordelingsformulieren zijn wel beter en uitgebreider ingevuld dan de

oudere en de *rubric* wordt consequent gebruikt. Met meer individuele, concrete feedback wordt het oordeel beter navolgbaar, ook voor studenten.

In sommige eindwerken is de focus op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* (vernieuwingsagenda) nu al prominent aanwezig. Het panel heeft er alle vertrouwen in dat in de toekomst steeds meer eindwerken hierop gericht zullen zijn, gezien de *Legal Tech Track* die sinds 2018 wordt aangeboden en gezien het in 2019 opgerichte *Legal Tech Lab*, dat onder andere tot doel heeft om op het gebied van het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* zo veel mogelijk afstudeeropdrachten te genereren. De adviezen die het panel heeft, liggen vooral in het verlengde van de input van het werkveld, de alumni en de examencommissie. Het panel moedigt de opleiding aan om de ingeslagen weg voor het nieuwe eindwerk te vervolgen: een eindwerk met een betere balans tussen de theoretische verantwoording en de praktische bruikbaarheid. Kortom, een eindwerk waarin het beroepsproduct een centralere rol vervult.

Eindoordeel

De beoogde leerresultaten sluiten aan op het landelijke profiel van een startende hbo-jurist en zijn van hbo-bachelorniveau. De huidige eindwerken van de voltijdopleiding (inclusief de doorstroomvariant naar het wetenschappelijk onderwijs) en van de deeltijdopleiding zijn van hbo-bachelorniveau en passen bij het huidige opleidingsprofiel. De nieuwe koers die de opleiding heeft ingezet, juicht het panel toe. De ambitie past bij de actuele en nog te verwachten ontwikkelingen in het werkveld en in bredere zin bij het huidige tijdgewricht. Het oordeel van het panel luidt daarom op beide standaarden 'voldoet aan de standaard'. Het panel zal dan ook **positief** adviseren aan de NVAO.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Utrecht op 6 maart 2020.

Dhr. mr. J.M.P. (Jos) Janssen
(voorzitter)

Mw. drs. B.E. (Barbara) Roemers
(secretaris)

3. INLEIDING

Instelling

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) is in 1993 ontstaan na de fusie van de Algemene Hogeschool Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam. De HvA telde na de fusie 17 instituten. In 2008 zijn de opleidingen thematisch gegroepeerd en zijn er op basis van deze indeling 7 faculteiten gevormd:

- Bewegen, Sport en Voeding
- Business en Economie
- Digitale Media en Creatieve Industrie
- Gezondheid
- Maatschappij en Recht
- Onderwijs en Opvoeding
- Techniek

Heden ten dage biedt de HvA opleidingen aan op alle hbo-niveaus (associate degree, bachelor en master) en in verschillende varianten (voltijd, deeltijd, duaal), daarmee een brede, zeer diverse studentenpopulatie bedienend.

Pilot instellingsaccreditatie

De HvA heeft toestemming gekregen om deel te nemen aan de pilot instellingsaccreditatie van het ministerie van OCW. Instellingen die deelnemen aan deze pilot, mogen hun opleidingen op laten gaan voor een zogeheten “lichtere opleidingsbeoordeling”. Instellingen die de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) succesvol hebben doorlopen, zoals de HvA, leggen middels een lichtere opleidingsbeoordeling verantwoording af over 2 NVAO-standaarden in plaats van 4: alleen standaard 1 (beoogde leerresultaten) en standaard 4 (gerealiseerde leerresultaten) worden beoordeeld¹. Ook de standaarden 2 en 3 dienen beoordeeld te worden door een extern panel van *peers*. De NVAO is echter niet in het proces en in de besluitvorming betrokken. De opleiding organiseert de beoordeling zelf. Meer informatie over deze pilot is te vinden op de website van de NVAO².

Faculteit

De Faculteit Maatschappij en Recht (FMR) is sterk verweven met Amsterdam. Dit is zichtbaar bij en van invloed op alle opleidingen die binnen de FMR worden aangeboden, te weten:

- Bestuurskunde (bachelor, voltijd)
- Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn (associate degree, deeltijd)
- HBO-Rechten (bachelor, voltijd)
- Master Legal Management (master, deeltijd)
- Master Social Work (master, deeltijd)
- Master Urban Management (master, deeltijd)
- Sociaal Juridische Dienstverlening (bachelor, voltijd en deeltijd)
- Social Work (bachelor, voltijd, deeltijd en duaal)
- Toegepaste Psychologie (bachelor, voltijd en deeltijd)

De FMR ambieert nieuwsgierige studenten te werven en hen op te leiden tot professionals met lef en een sterk ontwikkeld gevoel voor rechtvaardigheid, waarmee zij proactief op zoek gaan naar creatieve oplossingen om bij te dragen aan een betere samenleving.

¹ Bij een beperkte opleidingsbeoordeling worden 4 standaarden beoordeeld en bij een uitgebreide opleidingsbeoordeling 11. Een uitgebreide beoordeling is van toepassing wanneer de instelling niet beschikt over het ITK-keurmerk.

² Zie: <https://www.nvao.net/nl/procedures/nederland/experiment-instellingsaccreditatie-met-lichtere-opleidingsaccreditatie>

Opleiding

Start

De HvA verzorgt sinds 2002 de opleiding HBO-Rechten en was daarmee een van de eerste aanbieders van deze opleiding. (Tot 2002 werd dit vakgebied uitsluitend bediend door academisch onderwijs aan universiteiten.)

Voltijd/deeltijd

Naast de voltijdvariant bood de HvA ook een deeltijdvariant aan. De deeltijdvariant genereerde aanvankelijk nog enkele tientallen instromende studenten per jaar, maar dat was een fractie van de honderden studenten die zich jaarlijks inschreven voor de voltijdvariant. Het aantal instromende studenten liep steeds verder terug. In studiejaar 2013/2014 is de deeltijdvariant gesloten voor nieuwe inschrijvingen. Voor nieuwe studenten biedt de HvA sinds studiejaar 2013/2014 alleen de voltijdvariant aan. De deeltijdvariant telt momenteel nog twee studenten die allebei ingeschreven zijn vóór studiejaar 2013/2014. Beiden bevinden zich in de afstudeerfase en studeren af of schrijven zich uit voor het verstrijken van de huidige accreditatietermijn, die loopt tot en met 30 maart 2021.

Numerus fixus

In 2013 werd voor de opleiding een *numerus fixus* ingevoerd in verband met de krapte op de arbeidsmarkt enerzijds en een zeer sterk stijgend aantal instromende studenten anderzijds; de opleiding was in een tijdsbestek van 5 jaar gestegen van 348 instromende studenten in 2008 naar 550 in 2013. Ook in de inrichting van het onderwijs leverde dat flinke organisatorische uitdagingen op. In 2016 is er op initiatief van het landelijk opleidingsoverleg HBO-Rechten een arbeidsmarktonderzoek gedaan. Het advies dat daaruit volgde was om de instroom niet te beperken door middel van een *numerus fixus*, maar door middel van realistische voorlichting over de arbeidsmarkt. In studiejaar 2016/2017 heeft de HvA de *numerus fixus* daarom afgeschaft. De instroom sindsdien is hoog, maar wel stabiel.

Samenwerking met UvA/VU in doorstroomprogramma

Sinds 2004 biedt de HvA samen met de UvA een doorstroomprogramma aan onder de naam “wetenschappelijk excellentieprogramma”. Studenten volgen een aangepast programma. In plaats van de juridische theorievakken en de minor van de HvA, volgen ze theorievakken aan de UvA. Ook schrijven ze een apart afstudeerwerk voor de UvA (naast het afstudeerwerk dat ze voor de HvA schrijven). Na afronding van dit excellentieprogramma ontvangen ze een bachelordiploma dat rechtstreeks (dus zonder schakelprogramma) toegang geeft tot een eenjarige UvA-master die opleidt tot een togaberoep. De samenwerking met de UvA wordt beëindigd. Studenten die het wetenschappelijke excellentieprogramma volgen, mogen dat afmaken. Er worden sinds dit studiejaar (2019-2020) geen nieuwe studenten meer in ingeschreven.

In plaats daarvan werkt de HvA nu samen met de VU en wordt sinds dit studiejaar, eveneens weer binnen het vierjarige bachelorprogramma, een doorstroomprogramma aangeboden dat rechtstreeks toegang geeft tot een eenjarige VU-master die opleidt tot een togaberoep. De HvA verkiest samenwerking met de VU omdat het VU-doorstroomprogramma 60 EC telt (dat van de UvA 64) en omdat er voor de VU geen separaat eindwerk geschreven hoeft te worden, wat bij de UvA wel een vereiste is. Ook het diversiteitsbeleid en de visie op studentbegeleiding zijn meegewogen: de visie van de VU op diversiteit en studentbegeleiding sluit volgens de HvA het beste aan op de visie van de HvA.

Visitatie 2014

De vorige visitatie van de opleiding vond plaats in 2014. Met betrekking tot standaard 1 en 4 zijn toen geen aanbevelingen gedaan.

Visitatie 2020

De huidige visitatie is in meerdere opzichten innovatief van aard; niet alleen neemt de HvA deel aan de pilot instellingsaccreditatie waarmee de opleiding alleen op standaard 1 en 4 beoordeeld wordt, ook heeft de opleiding ervoor gekozen om zelf een panel voor te dragen en zelf een secretaris in te schakelen (conform NVAO-kader 2018, pagina 17) en heeft de opleiding nadrukkelijk verzocht om een sterk ontwikkelingsgerichte visitatie met als hoofdthema de vernieuwingsagenda van de opleiding.

4. OORDELEN PER STANDAARD

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

In 2019 is een nieuwe versie van het Landelijk Beroepsprofiel (LBOP) HBO-Rechten tot stand gekomen. (Het vorige dateerde van 2012.) Ten behoeve van dit LBOP is landelijk onderzoek gedaan naar de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt. Dat onderzoek is uitgevoerd door het lectoraat *Legal Management* van de HvA. De bacheloropleiding HBO-Rechten van de HvA heeft in het najaar van 2019 samen met het lectoraat *Legal Management* de visie op de Amsterdamse hbo-jurist van de toekomst geformuleerd om daarmee binnen het LBOP een eigen invulling te geven aan de profileringsruimte.

Missie

De opleiding HBO-Rechten van de HvA leidt deskundige, responsieve hbo-juristen op die werken aan het rechtvaardig en duurzaam voorkomen en oplossen van juridische kwesties of vraagstukken met juridische aspecten. Deze juristen weten wat hun professionele identiteit is en beseffen dat ze deze voortdurend moeten bijstellen in een snel veranderende samenleving.

Visie

De visie is gerelateerd aan de missie: het doel van de opleiding HBO-Rechten van de HvA is studenten opleiden tot deskundige en responsieve hbo-juristen met een Amsterdamse, professionele identiteit. Deze hbo-juristen zijn communicatief en digitaal vaardig en vaardig in het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*³. Zij kunnen bovendien een vertaalslag maken naar burger, klant of opdrachtgever. Verder kunnen ze met professionals uit andere disciplines samenwerken, tonen ze een onderzoekende en ondernemende houding, geven ze invulling aan hun professionele identiteit en blijven ze zichzelf ontwikkelen.

De hbo-jurist die door de HvA is opgeleid, is daarbij wendbaar en weerbaar in een geglobaliseerde, snel veranderende participatiesamenleving die zich onder andere kenmerkt door spanning tussen juridisering en dejuridisering. Voorts is de door de HvA opgeleide hbo-jurist proactief, oplossings- en klantgericht, analytisch, praktijkgericht, taalkundig goed onderlegd, *T-shaped*, moedig, (zelf)kritisch, ethisch en moreel bewust, constructief, waardevast, empathisch, sociaal-cultureel sensitief in relatie tot (juridische) vraagstukken en in staat om te beoordelen of een oplossing behalve rechtmatig ook rechtvaardig is.

Beroep

De hbo-jurist wordt opgeleid tot een breed spectrum aan operationele juridische functies. Dat kan gaan om functies die gericht zijn op uitvoering van wet- en regelgeving binnen een beroepscontext met veel vergelijkbare zaken of om functies op het gebied van complexe juridische administratieve ondersteuning. De hbo-jurist is geen specialist maar een professional die zich vanuit een goede juridische basis kan inwerken en verdiepen in het juridisch kader van een bepaalde uitvoeringspraktijk.

³ *Legal Tech(nology)* verwijst naar gebruik van technologie en software voor het leveren van juridische diensten.

Competenties en hbo-niveau

Het LBOP van 2012 telde zeven competenties. De HvA had daar in haar eigen opleidingscompetentieprofiel (OCP) een achtste competentie, te weten 'reflecteren', aan toegevoegd. Het LBOP van 2019 telt vijf competenties. De HvA heeft deze vijf competenties integraal overgenomen en de achtste competentie niet meer als aparte competentie opgenomen in het OCP, vanuit de gedachte dat de student met betrekking tot alle vijf de competenties moet reflecteren op zijn ontwikkeling gedurende zijn opleiding.

De opleiding heeft overwogen om een aparte competentie 'responsief handelen' op te nemen, maar na gesprekken met onder andere de curriculumcommissie is besloten dat ook daarvoor geldt dat dat geen recht zou doen aan de strekking van deze competentie. Responsief handelen heeft net als reflecteren betrekking op alle andere competenties.

De koppeling met de Dublin descriptorren heeft de opleiding in het Onderwijsbeleidsplan inzichtelijk gemaakt.

Conversie van 7 naar 5 competenties inclusief de koppeling met de Dublin descriptorren						
LBOP 2012	LBOP 2019	DD1 Kennis & inzicht	DD2 Toepassen Kennis + inzicht	DD3 Oordeels- vorming	DD4 Communi- catie	DD5 Leervaardig- heden
Juridisch analyseren	Analyseren	X	X	X		X
Adviseren	Adviseren	X	X	X	X	X
Vertegenwoordigen	Belangen behartigen	X	X	X	X	X
Beslissen	Beslissen	X	X	X	X	X
Reguleren		X	X	X	X	X
Dossier managen	Organiseren	X	X		X	X
Organiseren		X	X		X	X

In het nieuwe LBOP is deze conversie als volgt toegelicht:

“Het aantal competenties is teruggebracht van zeven naar vijf, doordat sommige competenties zijn samengevoegd.

- *De competentie ‘Juridisch analyseren’ is hernoemd tot ‘Analyseren’. Reden is harmonisatie met de andere competenties. ‘Juridisch’ komt niet expliciet voor in de naam van de competenties, omdat al het professioneel handelen een juridische context veronderstelt. Dit is in de inleidende tekst verwerkt.*
- *De competentie ‘Reguleren’ wekte verkeerde verwachtingen, die niet pasten bij de positionering van de hbo-jurist. Relevante beroepstaken zijn opgenomen in de competentie ‘Beslissen’.*
- *De competentie ‘Beslissen’ is verbreed; In vorige versies leek deze vooral opgevat te worden als het nemen van strikt juridische beslissingen op basis van de Algemene wet bestuursrecht. De omschrijving van de competentie is verbreed en omvat alle situaties waarin een rechtspositie wordt vastgesteld. De beslissing ligt formeel niet altijd bij de hbo-jurist, maar deze levert wel altijd een essentiële, actieve bijdrage aan de uiteindelijke beslissing. De competentie heeft ook betrekking op de oplossingsgerichte, ondernemende houding van de hbo-jurist, die waar nodig knopen kan doorhakken. De toevoeging ‘verantwoorden’ doet recht aan de wijze waarop een beslissing tot stand komt en aan de invulling van het onderzoekend vermogen, inclusief evidence based werken. De hbo-jurist neemt de beslissing op basis van een deugdelijke (risico)analyse, met goed begrip van zijn discretionaire ruimte. Hij kan daarbij gebruik maken van digitale hulpmiddelen.*
- *De competentie ‘Vertegenwoordigen’ is verbreed onder de noemer ‘Belangen behartigen’. De hbo-jurist verricht namelijk meer taken dan uitsluitend vertegenwoordigen bij rechterlijke instanties. Hij voert ook onderhandelingen, bemiddelt, en voert andere vormen van belangenbehartiging uit.*
- *Gebleken is dat de competenties ‘Dossier managen’ en ‘Organiseren’ onvoldoende onderscheidend waren. Daarom zijn deze competenties samengevoegd in de competentie ‘Organiseren’, waarin ook digitalisering is opgenomen.*

Door deze wijzigingen sluit de landelijke competentieset 2025 aan bij de actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk.”

Het eindniveau van het LBOP van 2019 is gelijk aan het LBOP van 2012. In het OCP is dit voor alle vijf de competenties uitgewerkt in drie niveaus. Voor alle vijf de competenties geldt dat de student ze aan het eind van de opleiding moet beheersen op hbo-bachelorniveau (niveau 3).

- Niveau 1: hoofdfasebekwaam, juridische kwalificatie (jaar 1)
- Niveau 2: profielkeuzebekwaam, juridische analyse (jaar 2 en 3)
- Niveau 3: beroepsbekwaam, juridische compositie (jaar 4)

Een belangrijk verschil met betrekking tot de *Body of Knowledge & Skills* (BOKS) in het LBOP van 2012 en het LBOP van 2019 is dat de BOKS van 2019 “opener” geformuleerd is dan de BOKS van 2012. Hiermee is ruimte gecreëerd voor specifieke profilering per opleiding. Verdere concretisering en specifieke Amsterdamse profilering van de BOKS maken deel uit van de vernieuwingsagenda van de opleiding.

Afstudeerprofiel

De opleiding biedt geen specialisaties aan. Wel kan de student kiezen voor een specifieke beroepscontext in jaar 4 door te kiezen voor de overheid, het bedrijfsleven of de procespraktijk.

Studenten die een wo-master als vervolgopleiding ambiëren, kunnen tijdens de opleiding een apart traject volgen. Daartoe is net een samenwerkingsverband opgestart met de VU. Het samenwerkingsverband met de UvA wordt afgebouwd (zie hoofdstuk 3). Voor een goede aansluiting op de eigen hbo-master *Legal Management* werkt de opleiding samen met deze masteropleiding.

Werkveld en lectoraat

De opleiding laat zich adviseren door een Opleidingsadviesraad (OAR) en een Werkveldcommissie (WVC), waarin organisaties als Koninklijke Ahold Delhaize, DAS Rechtsbijstand, het UWV, het Openbaar Ministerie, Nauta Dutilh, VodafoneZiggo en veel andere organisaties vertegenwoordigd zijn. Onder andere op basis van adviezen van de OAR en de WVC ligt er in het profiel van de opleiding veel nadruk op het belang van organisatorische kennis en vaardigheden (procesefficiëntie). Naast de OAR en de WVC hebben ook de adviescommissies van de vijf minoren de opleiding regelmatig van input voorzien.

Door de samenwerking met het lectoraat *Legal Management* en met het werkveld is er een (steeds sterker wordende) focus op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*. Begin 2019 is het *Legal Tech Lab* opgericht met medewerking van de Gemeente Amsterdam, Berkely Bridge, ING, Sdu Uitgevers en vele andere partners om expertise op het gebied van *Legal Tech* uit te wisselen en om afstudeeropdrachten op het gebied van het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* te genereren voor studenten.

Internationalisering – grootstedelijke context

HBO-Rechten opereert in de grootstedelijke context van Amsterdam, waarin grote (internationale) advocatenkantoren, kantoren van multinationals, banken etc. zijn gevestigd. Bovendien heeft Amsterdam een zeer diverse samenleving in sociaal, cultureel en maatschappelijk opzicht. Amsterdam is al jaren een “*majority-minority city*”, een stad waarin de autochtone bevolking de minderheid vormt en de meerderheid gevormd wordt door vele minderheden tezamen.

De opleiding geeft in haar onderwijsbeleidsplan aan dat deze context vertaald is naar het Amsterdamse profiel van de hbo-jurist. Uiteindelijk zal het Amsterdamse juridische werkveld een afspiegeling zijn van de samenstelling van de bevolking van de stad. De opleiding streeft ernaar daar een belangrijke bijdrage aan te leveren.

Overwegingen

De opleiding leidt op tot het landelijke beroepsprofiel van de hbo-jurist. Dit profiel is volgens het panel met zorg tot stand gekomen en voorziet in een adequate beschrijving van het beroep en de daarvoor vereiste scholing van een hbo-jurist. Het werkveld is nauw betrokken geweest bij het opstellen van het landelijke profiel en de HvA heeft zelf met het lectoraat *Legal Management* een belangrijke rol gespeeld in het onderzoek naar de arbeidsmarkt. Het panel heeft vastgesteld dat alle competenties dienen te worden afgerond op hbo-niveau en dat er een duidelijke koppeling met de Dublin-descriptoren is.

Het werkveld is (evenals het HvA-lectorat *Legal Management*) ook betrokken geweest bij het samenstellen van het HvA-specifieke profiel van de hbo-jurist van de toekomst. Het panel waardeert het dat de opleiding zich daarbij niet beperkt heeft tot een eenmalige validiteitscheck, maar ervoor gekozen heeft het werkveld in het totstandkomingsproces intensief te betrekken en op meerdere momenten in dat proces om *feedback* te vragen.

De relatie met het werkveld is daarmee goed ingebed op strategisch niveau en biedt een goede voedingsbodem voor verdere doorontwikkeling van het profiel aangaande responsiviteit en het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*.

De transitie van de profilering naar een meer responsieve jurist met daarnaast meer nadruk op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* (met de *Legal Tech Track* en met het *Legal Tech Lab*) is aantoonbaar in gang gezet en wordt breed gedragen door de verschillende gremia binnen de opleiding. Het panel is er daarbij gedurende het locatiebezoek van overtuigd geraakt dat het beoogde responsieve karakter van de toekomstige hbo-jurist geen “*twist and tweak*” van een bestaand profiel is, maar de essentie zal gaan vormen van een werkelijk nieuw profiel, met consequenties voor de inrichting van het onderwijs.

Op het gebied van internationalisering meent het panel nog ruimte te zien voor explicitering van de koppeling met de grootstedelijke context, zoals de opleiding die ambieert. Onder andere het concept *internationalisation at home* behoeft explicitering. Het panel twijfelt er overigens niet aan dat werkveldpartners, onderwijsleeromgeving en de diverse studentenpopulatie zelf tezamen een goede context vormen voor het ontwikkelen van de interculturele vaardigheden die de hedendaagse en toekomstige Amsterdamse hbo-jurist nodig heeft, maar acht het passend om dat expliciet te maken, mede omdat de HvA zich op dit punt wil profileren.

Oordeel

Het oordeel van het panel luidt: “**voldoet** aan de standaard”.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beheersen in voldoende mate de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze opleidings specifiek zijn.

Bevindingen, overwegingen en oordeel

Niet van toepassing in verband met de "lichtere opleidingsbeoordeling". Ook standaard 2 dient beoordeeld te worden door een extern panel van *peers*. De NVAO is echter niet in het proces en in de besluitvorming betrokken. De opleiding organiseert de beoordeling zelf. (Zie tevens hoofdstuk 3.)

4.3. Toetsing

Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen, overwegingen en oordeel

Niet van toepassing in verband met de "lichtere opleidingsbeoordeling". Ook standaard 3 dient beoordeeld te worden door een extern panel van *peers*. De NVAO is echter niet in het proces en in de besluitvorming betrokken. De opleiding organiseert de beoordeling zelf. (Zie tevens hoofdstuk 3.)

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

De student is geslaagd als hij alle programmaonderdelen met een voldoende heeft afgerond. Alle beoogde leerresultaten zijn dan op eindniveau (niveau 3) getoetst. Het huidige afstudeerprogramma bestaat uit de volgende onderdelen:

- Proeve van bekwaamheid (24 EC). De student schrijft een rapport over een praktijkopdracht, bestaande uit een juridisch onderzoek en een advies, uitgevoerd voor een externe opdrachtgever. De focus ligt op de competenties analyseren en adviseren.
- Eindkwalificaties (4 EC). De student legt in zijn vierde jaar een portfolio aan waarin hij zijn ontwikkeling met betrekking tot alle competenties uit het LBOP aantoont aan de hand van beroepsproducten op niveau 3. In het reflectieverslag beschrijft hij die ontwikkeling conform de STARR-methode.
- Eindpresentatie (2 EC). De student presenteert zijn Proeve van bekwaamheid, portfolio en reflectieverslag.

Het ene onderdeel kan niet met het andere gecompenseerd worden; voor elk onderdeel moet een voldoende (5,5) behaald zijn, omdat bij de drie onderdelen verschillende competenties getoetst worden. Het eindoordeel bestaat uit de drie afzonderlijke cijfers voor de drie afzonderlijke onderdelen.

Het panel heeft in totaal 20 eindwerken bestudeerd, waarvan er 17 door het panel geselecteerd waren. In de selectie zaten eindwerken van de voltijdvariant, de deeltijdvariant en het UvA-doorstroomprogramma. Naast de 17 door het panel geselecteerde eindwerken, heeft de opleiding zelf 3 eindwerken voorgedragen die volgens de opleiding een goed beeld geven van de nieuwe profilering op het gebied van het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*.

Het panel heeft rapporten van de Proeve van Bekwaamheid, portfolio's, reflectieverslagen, adviezen van praktijkbegeleiders en beoordelingsformulieren van examinatoren bekeken, inclusief de beoordelingsformulieren van de eindpresentaties. De overwegingen van het panel zijn beschreven in de paragraaf 'Overwegingen'.

De examencommissie monitort het gerealiseerde niveau van de eindwerken door zelf steekproeven te nemen voor interne mini-audits en door validatiebijeenkomsten met het werkveld. Op basis daarvan concludeert de examencommissie dat de eindwerken van hbo-niveau zijn en passen bij een startende beroepsbeoefenaar in het juridische werkveld. Recente adviezen van de examencommissie hadden betrekking op de omvang van en het taalgebruik in de eindwerken. Ook adviseert de examencommissie het beroepsproduct centraler te stellen.

Alumni geven via enquêtes aan dat de opleiding hen goed voorbereid heeft op de beroepspraktijk. Ze zijn met name tevreden over de brede juridische basis, de praktische en digitale vaardigheden, de voorbereiding op de (super)diverse grootstedelijke werkomgeving en de stage. Wel geven ze aan dat de opleiding eerder in het curriculum aandacht zou moeten besteden aan alle mogelijke beroepen waarvoor wordt opgeleid. Ook de communicatievakken zouden (nog) meer aandacht mogen krijgen.

De alumni die het panel tijdens het locatiebezoek sprak, merkten op dat – mede in het kader van de vernieuwingsagenda – het verantwoordingsverslag korter zou moeten worden en idealiter misschien zelfs plaats zou moeten maken voor een logboek. Ook zou de opleiding meer mogen sturen op creativiteit en *out-of-the-box*-denken en met name op zakelijke, ondernemende bewustwording; studenten die zichzelf goed weten te profileren, krijgen de beste stageplekken en acquireren de meest interessante afstudeeropdrachten. Deze acquisitievvaardigheden zijn later ook waardevol op de arbeidsmarkt. Voorts wordt aangegeven dat in de praktijk het efficiënt gebruiken van databanken belangrijker is dan beschikken over parate juridische kennis en dat daarom ook het onderwijs in zoekstrategieën zou moeten prevaleren boven onderwijs dat leidt tot parate kennis.

De werkveldvertegenwoordigers zijn lovend over de hbo-juristen van de HvA en achten ook de huidige HvA-alumni al digitaler, responsiever, praktischer en meer *T-shaped* dan hun academisch opgeleide collega's. Ze hebben daarmee een belangrijke meerwaarde als verbinder tussen specialisten, bijvoorbeeld technische en juridische specialisten. Voorts benadrukken de werkveldvertegenwoordigers dan ook meer waarde te hechten aan de praktisch georiënteerde beroepsproducten die de HvA-studenten opleveren dan aan de theoretische verantwoording van het verrichte onderzoek om tot dat beroepsproduct te komen.

Ongeveer 50% van de alumni start na afronding van de bachelor nog een vervolgopleiding, variërend van een hbo-master aan de HvA of een andere hogeschool tot een wo-master (al dan niet via een schakelprogramma) aan de UvA of een andere universiteit. Bijna alle alumni (95%) die doorstuderen, kiezen voor een vervolgopleiding in het juridische vakgebied.

Overwegingen

De drie onderdelen waaruit de afstudeerfase bestaat, toetsen verschillende sets van competenties. De te toetsen competenties bij de Proeve van Bekwaamheid, in het portfolio en in het reflectieverslag zijn helder beschreven en zijn gekoppeld aan de beoogde leerresultaten. Alle competenties zijn daarmee aantoonbaar afgedekt. Er is (nog) geen expliciete koppeling gemaakt tussen de eindpresentatie en de beoogde leeruitkomsten. Het panel adviseert om dit te doen, mede omdat het ene onderdeel niet gecompenseerd kan worden met het andere.

De eindwerken zijn van bachelorniveau, het panel kan zich goed vinden in de oordelen en het panel acht de beoordelingen in lijn met de beoordelingscriteria. Dat geldt zowel voor de eindwerken van de voltijdopleiding (inclusief die van het UvA-doorstroomprogramma) als voor die van de deeltijdopleiding. Er is geen sprake van niveauverschillen tussen de eindwerken van de opleidingsvarianten. Ook acht het panel de eindwerken beroepsrelevant. Alumni betreden voldoende voorbereid de arbeidsmarkt als startende beroepsbeoefenaar.

Een enkel eindwerk heeft een wat zwakker juridisch kader, maar daar tegenover staan veel eindwerken die juist een zeer degelijke juridische basis bevatten. Het panel benadrukt tot dezelfde oordelen te komen als de examinatoren, maar sommige beoordelingsformulieren zijn bescheiden ingevuld. Met meer individuele, concrete feedback wordt het oordeel beter navolgbaar, ook voor studenten. De recentere beoordelingsformulieren zijn overigens beter en uitgebreider ingevuld dan de oudere en de *rubric* wordt consequent gebruikt.

In de 3 eindwerken die de opleiding zelf geselecteerd heeft, is de focus op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech* prominent aanwezig. Het panel heeft er alle vertrouwen in dat in de toekomst steeds meer eindwerken hierop gericht zullen zijn, gezien de *Legal Tech Track* (die sinds 2018 wordt aangeboden) en gezien het in 2019 opgerichte *Legal Tech Lab*, dat onder andere tot doel heeft om zo veel mogelijk afstudeeropdrachten te genereren die gericht zijn op het organiseren van juridische processen met *Legal Tech*.

De adviezen die het panel heeft, liggen vooral in het verlengde van de input van het werkveld, de alumni en de examencommissie. De opleiding streeft naar een sterkere focus op praktijkgerichtheid en overweegt, mede gebaseerd op de input van het werkveld, de alumni en de examencommissie, om het beroepsproduct centraler te stellen in het afstudeertraject. Het onderzoek zou daarbij dan ook nadrukkelijker ten dienste van het beroepsproduct moeten staan.

Het panel is enthousiast over deze koers en moedigt de opleiding aan daar voortvarend mee aan de slag te gaan. Het panel meent, zeker met het oog op de toekomst, dat het beroepsproduct nog beter bij de behoeften in de praktijk zal aansluiten als het rapport bondiger is, voorzien is van een managementsamenvatting en als de gehanteerde schrijfstijl goed afgestemd is op de lezer ("begrijpelijke taal"). Ook een uitgebreider advies van de praktijkbegeleider past bij deze nieuwe koers.

Samenvattend moedigt het panel de opleiding aan om de ingeslagen weg voor het nieuwe eindwerk te vervolgen: een eindwerk met een betere balans tussen de theoretische verantwoording en de praktische bruikbaarheid. Kortom, een eindwerk waarin het beroepsproduct een centralere rol vervult.

Oordeel

Het oordeel van het panel luidt: "**voldoet** aan de standaard".

5. EINDOORDEEL

De beoogde leerresultaten sluiten aan op het landelijke profiel van een startende hbo-jurist en zijn van hbo-niveau. De huidige eindwerken van de verschillende opleidingsvarianten zijn van bachelorniveau en passen bij het huidige opleidingsprofiel. De nieuwe koers die de opleiding heeft ingezet, juicht het panel toe. De ambitie past bij de actuele en nog te verwachten ontwikkelingen in het werkveld en in bredere zin bij het huidige tijdgewricht. Het oordeel van het panel luidt daarom op beide standaarden 'voldoet aan de standaard'. Het panel zal dan ook **positief** adviseren aan de NVAO.

De opleiding zit momenteel in een transitiefase. De inrichting van het onderwijs en de toetsing vormen geen onderdeel van deze visitatie. In 2021 vindt een ontwikkelgesprek plaats over standaard 2 en 3. Het panel verheugt zich erop te horen welke maatregelen genomen zijn ten aanzien van het onderwijs en de toetsing om in de toekomst deskundige, responsieve, Amsterdamse hbo-juristen af te leveren.

BIJLAGE I

Overzicht oordelen per standaard en eindoordeel

Hogeschool van Amsterdam HBO-Rechten (Faculteit Maatschappij en Recht) Voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	N.v.t.
Standaard 3. Toetsing	N.v.t.
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Eindoordeel	Positief

Tijd	Beschrijving programmaonderdeel
0915-0930	Inloop en ontvangst panel door vertegenwoordigers van de opleiding: <ul style="list-style-type: none"> - Opleidingsmanager HBO-Rechten - Teamleiders HBO-Rechten (4) - Beleidsadviseur FMR - Docenten HBO-Rechten (2) - Teamondersteuner - Opleidingsassistent
0930-1115	Vooroverleg panel ter voorbereiding van de visitatie (besloten)
1115-1215	Presentatie HBO-Rechten: profilering en functioneren van afgestudeerden aan de hand van een "interactief college" met aansluitend een "markt". Bij beide onderdelen waren alle gremia van de opleiding vertegenwoordigd.
1215-1300	Overleg panel en lunch (besloten)
1300-1400	Vernieuwingsagenda (<i>gesprek geleid door de opleiding</i>) <ul style="list-style-type: none"> - Voorzitter curriculumcommissie - Leden curriculumcommissie (3) - Docentlid opleidingscommissie - Studentlid opleidingscommissie - Lector Legal Management - Opleidingsmanager HBO-Rechten - Teamleider HBO-Rechten - Buitenkring: vertegenwoordigers diverse gremia opleiding
1400-1415	Overleg panel (besloten)
1415-1500	Opzet en borging niveau eindwerken (<i>gesprek geleid door panel</i>) <ul style="list-style-type: none"> - Alumni (3) - Voorzitter afstudeercommissie/coördinator afstuderen - Lid afstudeercommissie - Onderzoeker Lectoraat Legal Management - Voorzitter examencommissie - Vicevoorzitter examencommissie - Extern lid toetscommissie - Teamleider HBO-Rechten - Docent HBO-Rechten - Buitenkring: vertegenwoordigers diverse gremia opleiding
1500-1545	Toekomst eindwerken (<i>gesprek geleid door opleiding</i>) met dezelfde gesprekspartners als bij het gesprek over borging niveau eindwerken (1415-1500)
1545-1600	Overleg panel (besloten)
1600-1700	Beroepspraktijk (<i>gesprek geleid door panel</i>) <ul style="list-style-type: none"> - Alumnus (momenteel student aan Tilburg University, ook 1415-1545 gehoord) - Trainee HBO-Rechten (alumnus) - Consultant en projectmanager The Room (alumna) - Implementatieconsultant Adapting Legal (alumna, ook 1415-1545 gehoord) - Publishing director Legal, Sdu - Adviseur opleiding, ontwikkeling en kwaliteit, Rechtbank Amsterdam - Business Analyst, NautaDutilh - Hoofd Juridische Zaken, Gemeente Zaanstad - Chairman and Chief Strategy Officer, ZyLAB - General Counsel, Ahold - Buitenkring: vertegenwoordigers diverse gremia opleiding
1700-1745	Overleg panel, oordeelsvorming en voorbereiden terugkoppeling (besloten)
1745-1800	Plenaire terugkoppeling

In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het panel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding HBO-Rechten is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde protocol *Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie – Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie – Nadere uitwerking* van 1 februari 2019. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij het beoordelen moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen. De secretaris heeft dit protocol onder het panel verspreid en de aandacht gevestigd op de verschillen met het reguliere NVAO-beoordelingskader.

De secretaris en de voorzitter hebben van eind november 2019 tot half januari 2020 zeer intensief contact gehad, zowel telefonisch als per mail. Alle zeven kernbekwaamheden zoals die in het NVAO-profiel van de voorzitter (versie januari 2016) zijn opgenomen, zijn op enig moment aan bod gekomen en in verband gebracht met de visitatie van HBO-Rechten.

Op 12 december 2019 is de documentatie beschikbaar gesteld door de opleiding. Op diezelfde dag heeft de secretaris een voorbereidingsinstructie naar de panelleden gestuurd. Tevens heeft de secretaris in diezelfde week alle panelleden individueel telefonisch gebriefd.

Op basis van de door de opleiding geleverde documentatie heeft het panel zich een beeld kunnen vormen van de opleiding. Alle panelleden hebben vervolgens een "eerste-indrukken-formulier" ingevuld met observaties aangaande standaard 1 en 4. De drie inhoudelijk deskundigen (waaronder de voorzitter) hebben ook hun overwegingen en oordeel met betrekking tot de eindwerken in dit formulier opgenomen. De secretaris heeft op 6 januari 2020 de eerste-indrukken-formulieren samengevoegd en deze synthese onder de panelleden verspreid. Op dezelfde dag heeft de secretaris ook alle panelleden telefonisch gesproken om de algemene indruk te bespreken en de laatste voorbereidingsvragen van de panelleden te beantwoorden.

De synthese van de eerste-indrukken-formulieren vormde de basis voor het vooroverleg dat plaatsvond in de ochtend van 14 januari 2020, voorafgaand aan de visitatie. De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de beoogde leerresultaten (standaard 1) en de gerealiseerde leerresultaten (standaard 4) van het programma om tot een gewogen oordeel op deze beide standaarden te komen.

Beslisregels

De NVAO-Beslisregels Accreditatie in acht nemend, beoordeelt het panel iedere standaard afzonderlijk met 'voldoet' of 'voldoet niet'. De secretaris heeft in opdracht van het panel de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het protocol *Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie – Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie – Nadere uitwerking* van 1 februari 2019.

Visitatierapport

De secretaris heeft een conceptrapport opgesteld naar aanleiding van de visitatie. Dat rapport is op 16 januari 2020 voorgelegd aan de voorzitter. Tegelijkertijd is het rapport voorgelegd aan een onafhankelijke tegenlezer die niet bij de visitatie betrokken was en ook geen banden heeft met de instelling. Dit is een vereiste vanuit de HvA; alle rapporten die gedurende de pilot instellingsaccreditatie opgeleverd worden door zelfstandige, onafhankelijke secretarissen (dus niet werkend in opdracht van een evaluatiebureau, maar rechtstreeks ingehuurd door de instelling) worden tegengelezen door een collega-secretaris. De tegenlezer heeft het rapport gecontroleerd op de navolgbaarheid van de oordelen.

Op 17 januari 2020 is het rapport aan de panelleden voorgelegd en op 20 januari 2020 heeft de voorzitter het rapport inhoudelijk vastgesteld. Diezelfde dag is het rapport voorgelegd aan de opleiding ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 13 februari 2020 een uitgebreide reactie gestuurd. Daarop heeft op 16 en 17 februari afstemming binnen het panel en met twee onafhankelijke secretarissen plaatsgevonden. Een deel van de wijzigingsvoorstellen die de opleiding heeft gedaan, is overgenomen. Het panel heeft de opleiding daarover op 20 februari 2020 per brief geïnformeerd. Op 6 maart 2020 heeft de voorzitter het definitieve rapport vastgesteld en heeft de secretaris het rapport naar de opleiding verzonden.

Overzicht bestudeerde documenten
Zelfevaluatie rapport opleiding
Beschrijving Legal Tech Alliantie
Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2012
Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel HBO-Rechten 2019
Concept opleidingscompetentieprofiel
Overzicht leden werk- en beroepenveld
Onderwijsbeleidsplan 2016
Jaarverslag Examencommissie HBO-Rechten 2017-2018 (compleet)
Jaarverslag Examencommissie HBO-Rechten 2018-2019 (passage borging eindniveau)
Werkplan Examencommissie 2018-2019
Voordracht examinatoren 2019-2020 inclusief tussentijdse voordracht
Aanbevelingen examencommissie afstuderen en eindniveau 2018-2019
Reactie MT op aanbevelingen examencommissie afstuderen en eindniveau 2018-2019
Advies mini-audit afstudeerwerken HBO-Rechten november 2019
Arbeidsmarktonderzoek 2016
Eigen alumni-onderzoek 2019
Toelichting op eigen alumni-onderzoek 2019
Ontwikkelopdracht aanpassing afstudeerhandleiding
Handleiding afstuderen 2019-2020
Evaluatie afstudeeropdracht HBO-Rechten 2018-2019 (enquête onder praktijkbegeleiders)
Toelichting op eindwerken
Hbo-monitor 2017
Hbo-monitor 2018
Hbo-monitor 2018 (<i>factsheet</i>)
Studentenhoofdstuk
Rapportage <i>midterm</i> 2018
Jaarplan HBO-Rechten 2020
Amsterdams Kenniscentrum Maatschappelijke Innovatie (AKMI)
Visie op beroep HBO-Rechten oktober 2019
Doorstroomprogramma rechtsgeleerdheid HvA-VU inclusief leerplanschema
Wetenschappelijk excellentieprogramma UvA inclusief leerplanschema
<i>Infographics</i> stand van zaken opleiding
Onderzoek langstudeerders 2018-2019
Aanpak langstudeerders 2018-2019
Eindwerken

In verband met de AVG zijn namen, studentnummers en titels van de eindwerken niet opgenomen in deze rapportage. Ze zijn wel bekend bij de secretaris van het panel.

BIJLAGE IV

Panelsamenstelling

Naam	Korte beschrijving
Dhr. mr. J.M.P. (Jos) Janssen (voorzitter)	Opleidingsmanager HBO-Rechten bij Hogeschool Utrecht, mede-auteur Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel HBO-Rechten, vicevoorzitter Landelijk Opleidingsoverleg HBO-Rechten, voorzitter werkveldcommissie HBO-Rechten Hogeschool Utrecht, auteur van publicaties juridische beroepspraktijk
Dhr. dr. mr. H.J.L.M. (Eric) van de Luytgaarden (lid)	Lector bij Zuyd Hogeschool, diverse Europese bestuursfuncties op gebied van <i>Preventive Law</i> , auteur van publicaties op gebied van advocatuur, <i>legal management</i> & training, democratie en mensenrechten, lid van diverse examencommissies, gastdocent bij buitenlandse universiteiten en hogescholen, zelfstandig adviseur op gebied van innovatie van juridische beroepen
Mw. mr. N. (Nienke) Boelens (lid)	Afdelingsmanager Bestuursrecht Algemeen en Omgevingsrecht bij Juridisch Bureau Gemeente Amsterdam
Mw. J.J. (Julia) Prins (studentlid)	Derdejaars student HBO-Rechten Hogeschool Leiden, lid benoemingsadviescommissie onderwijsmanager, lid opleidingscommissie, lid geschillenadviescommissie
Mw. drs. B.E. (Barbara) Roemers (secretaris)	NVAO-gecertificeerd secretaris

Op 4 november 2019 heeft de NVAO de samenstelling goedgekeurd van het panel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding HBO-Rechten aan de Hogeschool van Amsterdam.

Alle panelleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ondertekend. Hierin verklaren zij gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de visitatie geen zakelijke en geen persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling, te weten de Hogeschool van Amsterdam, anders dan in het kader van de werkzaamheden als panellid ten behoeve van de visitatie van de hbo-bacheloropleiding HBO-Rechten. Deze onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring zijn in het bezit van de Hogeschool van Amsterdam, die zelf het panel bij de NVAO heeft voorgedragen.

Afkorting	Toelichting
AKMI	Amsterdams Kenniscentrum Maatschappelijke Innovatie
BOKS	<i>Body of Knowledge and Skills</i>
FMR	Faculteit Maatschappij en Recht
HvA	Hogeschool van Amsterdam
ITK	Instellingstoets Kwaliteitszorg
LBOP	Landelijk Beroeps- en Opleidingsprofiel HBO-Rechten
OAR	Opleidingsadviesraad
OCP	Opleidingscompetentieprofiel
WVC	Werkveldcommissie

Edu van nu
onderwijsdiensten

Oude Rijn 1M
2312 HB Leiden
06 4517 3824
info@eduvannu.nl

